

www.storiya.info

© 2024 «Сторія»

14+

ЯКА ФОРМА ПРАВЛІННЯ НАЙКРАЩА?

www.storiya.info

Для твоїх геніальних думок

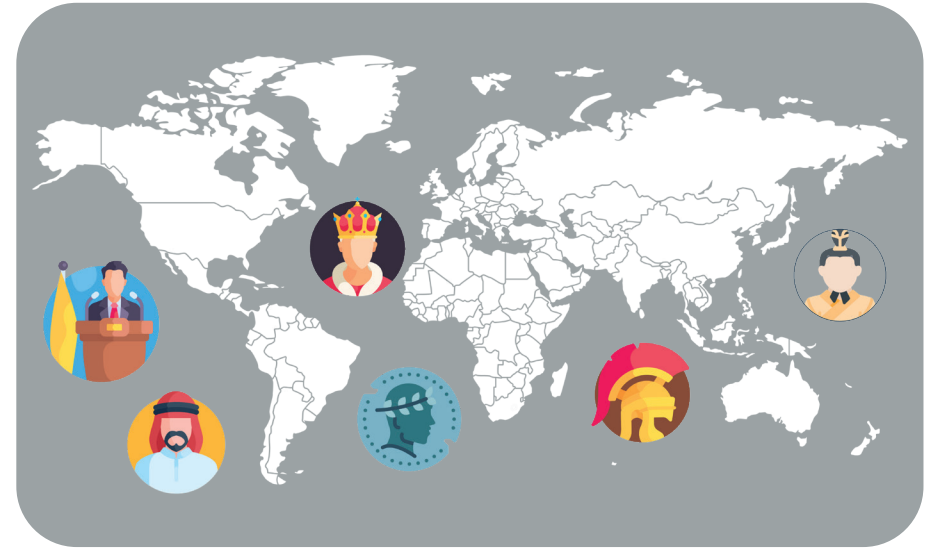

3

давна люди міркували над тим, якою може бути ідеальна формула політичного життя в суспільстві.

"Більшість людей недалеко й егоїстична. Ідеальна система вимагає сильного, мудрого лідера, щоб підтримувати порядок поміж нас усіх."

Платон, Стародавні Ацени, IV ст. до н.е.

Склади власні речення, у яких слово “президент” писатиметься і з малої, і з великої букви.

Blank writing area with horizontal lines for practicing sentence construction.

Тепер ти знаєш більше про правопис власних назв!

У великих суспільствах, як-от держави, правління передбачає наявність **очільника** й **органів влади**.

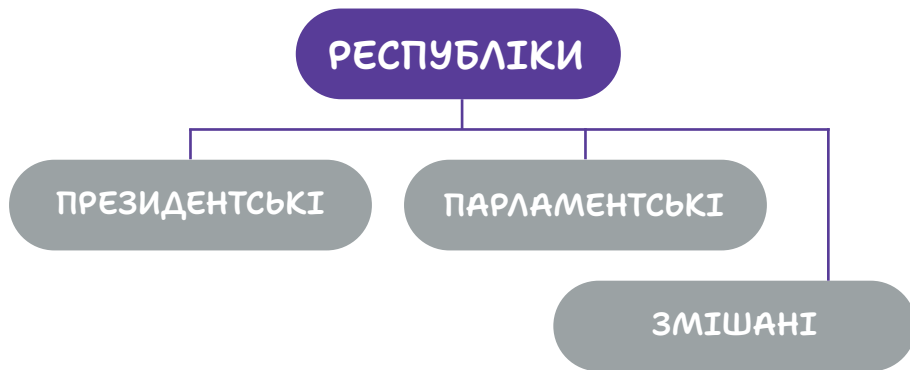

Форма правління — організація верховної державної влади, порядок формування її органів та їх взаємовідносин із населенням.

Форми правління бувають різними. Очолювати державу може як одна людина, так і група людей. В одних країнах влада може базуватися на підтримці народу, а в інших — на традиціях, довірі до правителя або навіть на уявленні про його божественне походження.

У сучасних суспільствах владу здебільшого обирає народ **демократичним шляхом**. Зазвичай на основі голосування. Таку форму державного правління називають **республікою**.

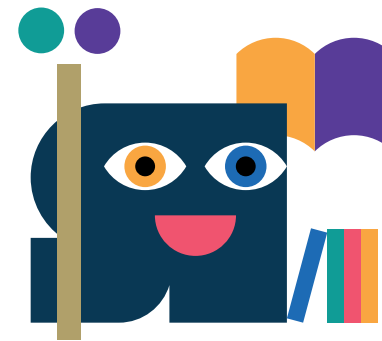
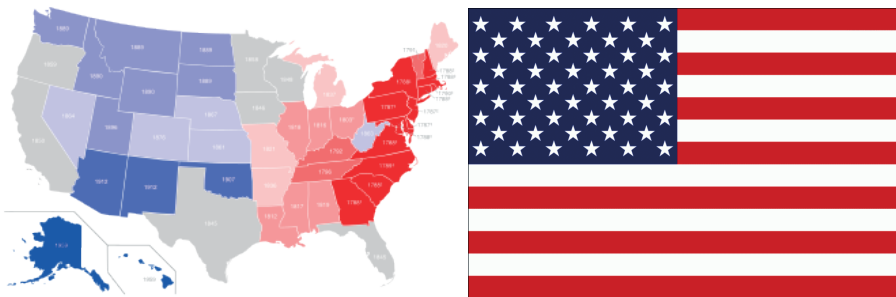

У **президентських республіках** значна роль у системі органів державної влади й житті країни належить президентіві. Склад уряду менш публічний. Типовою президентською республікою є Сполучені Штати Америки.

Джо Байден, нинішній президент США

**ЧИТАЙ
І МОВУ ВІВЧАЙ!**

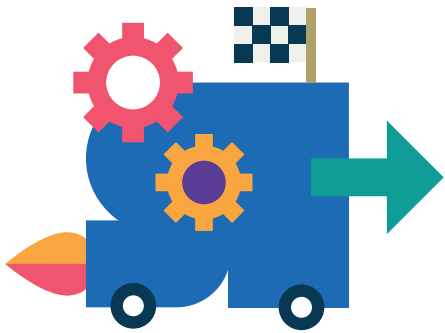
Як пишеться слово “президент”?

У цьому тексті ти прочитав(ла) про те, що керівники держав можуть називатися царями, імператорами, президентами тощо. Цікаво, а в яких випадках ми пишемо слово “президент” із маленької літери, а в яких — із великої?

Зверни увагу! За українським правописом, ми пишемо слово президент із великої літери на позначення найвищої керівної посади в нашій державі — **Президент України**. До речі, за таким же правилом пишемо назви найвищих органів управління: **Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Конституційний Суд України**.

У тих ситуаціях, коли ми називаємо президентом голову класу, фірми, організації тощо, пишемо слово **президент** із малої букви.

ВІД СЛІВ
ДО ДІЙ!

Республіка VS Монархія

Склади список недоліків і переваг кожної форми правління.

Форма правління	Республіка	Монархія
Переваги		
Недоліки		

Коли ми говоримо про владу в Німеччині, то швидше пригадаємо прем'єр-міністра, якого називають канцлером, аніж президента. Німеччина — приклад **парламентської республіки**. За такої форми правління верховна влада належить обраному народом **парламенту**, який формує вищі органи державної влади. Тож у прем'єр-міністра повноважень більше, ніж у президента.

Ангела Меркель та Олаф Шольц — колишній та нинішній канцлери Німеччини

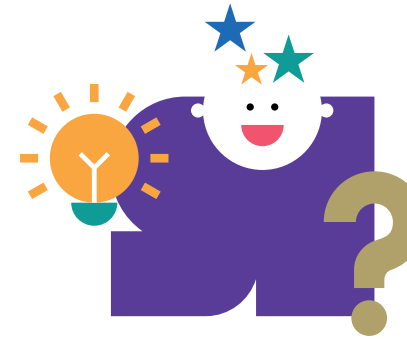

Франк-Вальтер Штайнмайер, нинішній федеральний президент Німеччини

Змішані республіки поєднують ознаки як парламентських, так і президентських. Залежно від того, у якій гілці влади повноважень більше, визначається тип змішаної республіки. Президентсько-парламентською є, наприклад, Франція, а парламентсько-президентською — Україна.

Володимир Зеленський,
нинішній Президент
України

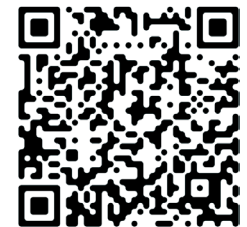
НАД ЧИМ ПОМІРКУВАТИ

- Які форми правління були в Україні в минулому? Яка зараз?
- Яка найпоширеніша форма правління на політичній карті світу?
- Що ти можеш відповісти прихильникам анархії?

Хочеш дізнатися
більше?

3D-сцена про [Форми державного правління.](#)

Як бачимо, політична карта строката: усі форми правління різні. І всі, певно, мають свої недоліки, як і можливі переваги. Усі виборці одногосно не підтримають певного кандидата, адже скільки людей — стільки й думок. Інколи суперечки щодо організації влади призводять до воєн, революцій, державних переворотів. А дехто вважає, що краще було б жити зовсім без організованої влади та законів. Ця ідея відома під назвою **анархія**. А на твою думку, яка форма правління найкраща для суспільства?

Україна — демократична парламентсько-президентська республіка.

Досвід демократичних країн показує: що більше розвинений у країні парламентаризм, то більше захищена демократія і менші ризики розвернення в бік авторитаризму, за якого всю чи більшу частину влади зосереджено в руках однієї особи чи групи осіб.

Так, окремі пострадянські країни (Білорусь, росія) лишилися з сильними повноваженнями президентів і слабкими парламентами, що призвело до появи в цих країнах **авторитаризму**.

Нині саме республіканська форма правління домінує у світі. Понад 150 держав — республіки. Однак існують й інші форми правління, як-от **монархія**.

У монархії державна влада зосереджена в руках однієї людини — монарха — і здебільшого передається в спадок. У давнину монархів називали царями й царицями, великими князями й великими княгинями. Нині це королі й королеви, принци й принцеси, шейхи, султани чи імператори й імператриці.

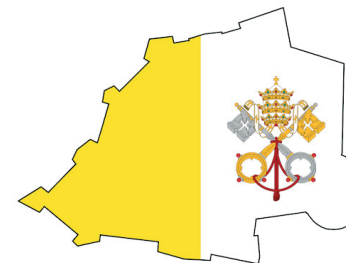
За **абсолютної монархії** правитель контролює всі сфери життя суспільства. Країною, де монарх досі зберігає абсолютну владу, є Об'єднані Арабські Емірати. Вищий орган державної влади — Рада, яку складають правителі еміратів. Один із правителів виконує функції президента.

Чарльз III, нинішній король Великої Британії та Північної Ірландії

Поміж конституційних монархій є доволі цікаві, наприклад **королівство** в Йорданії чи **імперія** в Японії.

А ще є одна країна світу, де політичні інститути замінено на релігійні. Це Ватикан з **теократичною монархією**, що керується Святим Престолом. Головою Святого Престолу є Папа Римський, якого обирають на довічний термін. Водночас він є головою Католицької церкви.

Папа Римський Франциск